

Asia: VN/21695/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Viite: lausuntopyyntö diaarinumero: VN/21695/2022, Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain muuttamisesta.

Uudenmaan ELY-keskus nostaa hallituksen esityksen luonnoksesta esille seuraavat asiat lausunnossaan:

4 § Kokeilualueen kunnan asiakkaat

Ehdotetun kuntakokeilulain 4 §:n 2 momentin mukaan kokeilualueen kunnan asiakkaita olisivat henkilöt, joilla on julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 1 luvun 9 §:n 2 momentissa tarkoitettu asuinpaikka kunnassa ja myönnetty oleskelulupa ulkomaalaislain 110 §:n nojalla. Uudenmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan asiakasryhmän kriteerejä olisi selkeyden vuoksi avattava hallituksen esityksen perusteluissa. Onko esimerkiksi niin, että asiakasryhmään kuuluvan henkilön ei edellytettäisi olevan työtön, vaarassa jäädä työttömäksi kahden viikon kuluessa, työllistettynä oleva tai työllistymistä edistävissä palveluissa oleva?

Edellisen kappaleen johdosta Uudenmaan ELY-keskus esittää, että 'henkilö' -käsitettä täsmennetään jollakin tasolla 4 §:n 2 momentissa tai hallituksen esityksessä. Epäselväksi jää, onko tarkoitus koskea kaikkia henkilöitä, joilla on asuinpaikka kunnassa ja ulkomaalaislain 110 §:n mukainen oleskelulupa, vai soveltuuko ehdotetun kuntakokeilulain 4 §:n 1 ja 3 momentin rajaukset myös 2 momenttiin.

Uudenmaan ELY-keskus kiinnittää huomiota myös siihen, että kuntakokeilulain 4 §:n 2 momentissa ei oteta tarkemmin kantaa siihen, tuleeko henkilön olla rekisteröityneenä työnhakija vai ei, viitaten 5 §:n 1 momenttiin, jossa säädetään 4 §:n 2 momentin henkilöiden siirtämisestä kokeilualueen kuntiin. Ilmeisesti koskee kuitenkin vain työnhakijaksi rekisteröityneitä henkilöitä ehdotetun 4 §:n 3 momentin perusteella. Tätä voisi kuitenkin täsmentää 4 §:n 2 momentissa tai hallituksen esityksessä.

5 § Asiakkuuden siirtäminen

Uudenmaan ELY-keskus haluaa kiinnittää huomiota Ukrainasta paenneiden poikkeukselliseen tilanteeseen koskien heidän asuinjärjestelyitään. Ukrainaista paenneiden kohdalla suuri osa henkilöistä on järjestänyt asumisensa itsenäisesti ja näissä tapauksissa asuminen tietyssä osoitteessa tai tietyllä alueella on lyhytaikaista ja asuinpaikkaa joudutaan vaihtamaan usein. Ihmisten runsaan liikkuvuuden vuoksi on huolehdittava, että siirrot kuntakokeilualueelta työ- ja elinkeinotoimiston palveluiden piiriin sekä työ- ja elin-keinotoimistosta kuntakokeiluihin sujuvat viiveettä ja mahdollisimman pienellä vaivalla asiakkaalle itselleen, jos asiakkaan osoitteen muutos vaatii muutosta myös asiakkuudessa. Sama tarve joustavuuteen on myös asiakkaiden siirtyessä kuntakokeilualueelta toiselle. Siirtotilanteissa asiakkaiden selkeään viestintään tulee panostaa ja se tulee resursoida riittävästi.

8 § Työnhakijan haastattelut ja palvelutarpeen arviointi

Uudenmaan ELY-keskus kannattaa esitystä siitä, että työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetussa laissa säädetään selkeästi kokeilualueen kunnan toimivallasta tehdä päätös asiakkaan kelpoisuudesta työskennellä Työkanava Oy:ssä, sillä tämä selkeyttää prosessia.

Uudenmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ukrainalaisten, kuten kaikkien vieraskielisten asiakkaiden kohdalla, on kunnissa huolehdittava riittävästi tulkkauspalveluiden saatavuudesta ja asiakkaiden henkilökohtaiseen kohtaamiseen on panostettava riittävästi resursseja. Ukrainasta paenneet ovat poikkeuksellisessa tilanteessa työ- ja elinkeinotoimiston asiakkaina, sillä heillä ei suurimmasta osasta poiketen ole oikeutta työttömyysetuuteen. Heidän kohdallaan tarve työllistyä nopeasti korostuu ja tämä tulee huomioida myös heille tarjottavien muita kotoutumista tukevien palveluiden järjestelyissä.

Hurme Riku
Uudenmaan ELY